

JAZYK A KOMUNIKACE

<u>1. Testové úkoly</u>	7
<u>2. Pojmenování nových skutečností</u>	
2.1 Slovotvorné vztahy mezi slovy	22
2.1.1 Slova motivovaná a nemotivovaná	22
2.1.2 Slova příbuzná a části slov	23
2.2 Tvoření slov	24
2.2.1 Tvoření slov odvozováním	25
2.2.1.1 Slova odvozená příponami	27
2.2.1.1.1 Podstatná jména	27
2.2.1.1.2 Přídavná jména	33
2.2.1.1.3 Slovesa	35
2.2.1.2 Slova odvozená předponami	36
2.2.1.2.1 Podstatná a přídavná jména	36
2.2.1.2.2 Slovesa	37
2.2.1.3 Odvozování smíšené	37
2.2.2 Tvoření slov skládáním	38
2.2.3 Tvoření zkratk a zkratkových slov	41
2.2.3.1 Psaní zkratk a značek	41
2.2.3.1.1 Psaní zkratk jednoslovných výrazů	42
2.2.3.1.2 Psaní zkratk víceslovných výrazů	43
2.3 Spojování slov v sousloví	45
<u>3. Tvarosloví</u>	
3.1 Slovní druhy	48
3.2 Mluvnické kategorie	52
3.2.1 Mluvnické kategorie jmen	53
3.2.1.1 Jmenný rod	53
3.2.1.1.1 Životnost a neživotnost	54
3.2.1.1.2 Vztahy mezi jmennými rody	55
3.2.1.2 Jmenné číslo	56
3.2.1.2.1 Číslo jednotné	57
3.2.1.2.2 Číslo množné	57

3.2.1.3 Mluvnické kategorie pádu.....	59
3.2.1.3.1 Pády a jejich tvary.....	59
3.2.1.3.2 Syntaktické funkce pádu.....	60
3.2.1.3.3 Věcné významy pádů.....	61
3.2.2 Mluvnické kategorie sloves.....	65
3.2.2.1 Tvary jednoduché a složené.....	65
3.2.2.2 Tvary určité a neurčité.....	65
3.2.2.2.1 Slovesná osoba a číslo.....	66
3.2.2.2.1.1 Slovesná osoba.....	66
3.2.2.2.1.2 Slovesné číslo.....	67
3.2.2.2.2 Slovesný způsob.....	69
3.2.2.2.2.1 Oznamovací způsob.....	69
3.2.2.2.2.2 Rozkazovací způsob.....	70
3.2.2.2.2.3 Podmiňovací způsob.....	70
3.2.2.2.3 Slovesný čas.....	71
3.2.2.2.3.1 Základní časy.....	71
3.2.2.2.3.2 Relativní časy.....	72
3.2.2.2.4 Slovesný rod.....	73
3.2.2.2.4.1 Trpný rod.....	73
3.2.2.2.5 Slovesný vid.....	76
3.2.2.2.5.1 Nedokonavost a dokonavost.....	76
3.2.2.2.5.2 Násobenost a nenásobenost.....	77
3.3 Tvary slov.....	81
3.3.1 Tvary podstatných jmen.....	81
3.3.1.1 K tvarům podstatných jmen rodu mužského.....	82
3.3.1.1.1 Kolísání mezi vzory.....	82
3.3.1.1.2 K životným vzorům <i>pán, muž, předseda, soudce</i>	82
3.3.1.1.3 K neživotnému vzoru <i>hrad</i>	83
3.3.1.1.4 Tvary jmen <i>lidé, lidičky, rodiče, koně, den</i>	84
3.3.1.2 K tvarům podstatných jmen rodu ženského.....	85
3.3.1.2.1 Přecházení jmen od vzoru <i>kost</i> ke vzoru <i>píseň</i>	85
3.3.1.2.2 Krácení kmenové samohlásky.....	85
3.3.1.2.3 Ke vzoru <i>růže</i>	85
3.3.1.2.4 Skloňování jmen <i>ruce, nohy</i>	86
3.3.1.3 K tvarům podstatných jmen rodu středního.....	86
3.3.1.3.1 Ke vzoru <i>město</i>	86
3.3.1.3.2 Skloňování jmen <i>oko, ucho; kolena, ramena, prsa</i>	86
3.3.1.4 Tvary přejatých podstatných jmen.....	89
3.3.1.4.1 Tvary přejatých podstatných jmen obecných.....	89
3.3.1.4.2 Tvary vlastních jmen, zvláště cizího původu.....	91
3.3.1.4.2.1 Tvary vlastních jmen osobních.....	91
3.3.1.4.2.2 Skloňování jmen zeměpisných.....	95

3.3.2 Druhy a tvary přídavných jmen	98
3.3.3 Druhy a tvary zájmen.....	100
3.3.4 Druhy a tvary číslovek.....	107
3.3.4.1 Psaní a čtení některých číslovek	108
3.3.4.2 Skloňování některých číslovek	109
3.3.5 Tvary sloves	111
3.3.5.1 Slovesné třídy a vzory.....	111
3.3.5.1.1 K tvarům sloves první třídy	113
3.3.5.1.2 K tvarům sloves druhé třídy.....	114
3.3.5.1.3 K tvarům sloves třetí třídy	116
3.3.5.1.4 K tvarům sloves čtvrté třídy.....	116
3.3.5.1.5 K tvarům sloves páté třídy	118
3.3.5.1.6 K tvarům sloves nepravidelných.....	119
3.3.5.2 Tvary přechodníku přítomného a přechodníku minulého	120
3.3.6 Slova neohebná	122
3.3.6.1 Příslowce.....	122
3.3.6.2 Předložky	123
3.3.6.3 Spojky	124
3.3.6.4 Částice.....	125
3.3.6.5 Citoslovce	126
3.4 Vývojové tendence v tvarosloví současné češtiny	127

4. Procvičování pravopisu

4.1 Úvodní opakování.....	131
4.2 Shoda přísudku s podmětem – složitější případy.....	132
4.3 Psaní předpon <i>s-(se-), z-(ze-)</i>	133
4.4 Hranice slov	134
4.4.1 Dělení slov	134
4.4.2 Psaní dohromady a zvlášť	135
4.4.2.1 Psaní příslowečných spřežek	135
4.4.2.2 Psaní jiných spřežek.....	136
4.4.3 Psaní přídavných jmen složených.....	136
4.5 Spojovací čárka (spojovník)	138
4.6 Střídání krátkých a dlouhých samohlásek.....	139
4.7 Psaní velkých písmen.....	140
4.7.1 Psaní názvů složek institucí a podniků	141
4.7.2 Psaní názvů měst a obcí	141
4.8 Psaní přejatých slov	143
4.9 Souhrnná cvičení.....	144

SLOH A KOMUNIKACE

5. Slohový postup popisný

5.1 Slohový postup popisný v různých komunikačních sférách a situacích.....	151
5.1.1 Popis subjektivní.....	152
5.1.2 Popis statický a dynamický.....	154
5.1.3 Výstavba popisu.....	155
5.2 Odborný popis a slohový postup popisný.....	166
5.2.1 Odborný popis pracovního postupu.....	169
5.2.1.1 Pracovní návody.....	169
5.2.1.2 Technické a jiné zprávy.....	171
5.2.2 Vysvětlení a definice.....	174

6. Funkční styl administrativní a jeho útvary

6.1 Risy administrativních písemností.....	178
6.2 Druhy administrativních písemností.....	179
6.2.1 Písemnosti formulářového typu.....	182
6.2.2 Písemnosti se souvislým textem.....	182
6.2.2.1 Žádost.....	182
6.2.2.2 Plná moc.....	183
6.2.2.3 Životopis.....	183

7. Jazyk a styl žurnalistiky

7.1 Sloh zpravodajství a publicistiky.....	188
7.1.1 Zpravodajství a publicistika jako funkční oblasti masové komunikace.....	188
7.1.1.1 Zpravodajské útvary.....	190
7.1.1.2 Publicistické útvary analytického zaměření.....	193
7.1.1.3 Publicistické útvary beletristického zaměření.....	196
7.1.1.4 Reklama.....	200
7.2 Mediální komunikace.....	202